

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 5

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Petőfi Sándor: Arcképpemmel...

*Arcképpemmel, lelkem arcképével
Ajándékozlak meg tégedet.
Nem bánom, ha senkinek sem tetszik,
Csak neked tessék, lánykám, neked!*

*Lelkem egy könyv, amely mindig nyitva,
Olvashatja, ki mellette jár.
Olvassák is – a sok forгатásban
Össze is van az szaggatva már.*

*Lelkem gyűrű, egy acélgyűrű; de
Láthatsz benne drágaköveket.
Legnagyobb, legszebb ezen kövek közt
Egy gyémánt, a tiszta becsület.*

*Lelkem oszlop, egy kősziklaoszlop,
Mely soha meg nem rendítettett,
Nem reszket... csak egy, csak egy esetben:
Hogyha rászáll szép tekinteted.*

*Lelkem felhő, egy haragvó felhő,
Gyakran ontja a villámokat;
De, leányka, te ne félj! - a villám
Tölgyeket sújt, nem virágokat.*

*Lelkem Illés próféta, a mennybe
Száll a dicsőség lángszekerén...
Híj öledbe, lányka, s lángszekérről
És mennyországról lemondok én!*

(Szalkszentmárton, 1845. aug. 20. - szept. 8. között)

Forrás: Petőfi Sándor összes versei. Osiris Kiadó, 2007.404–405.

a. Milyen értékek felmutatásával alkotja meg önmagát a vers beszélője?	5 pont
b. Milyen költői képek segítségével identifikálja magát a beszélő?	5 pont
c. Mi a vers szervezőelve?	5 pont
d. Melyik stílusirányzat jellemzőit fedezi fel a vers szerelemfelfogásában?	5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

De miért is kellene egyáltalán verset olvasni? James Dickey, amerikai költő szerint a versben az az egyedülálló, hogy leírt szavak csak akkor állnak össze úgynevezett verssé, ha ráérezzük a ritmusra és a mondanivalóra. És mindez az olvasóban történik, külön-külön mindenkinél. Mindenki a saját emlékeit és érzelmeit beleépítve teheti élővé a verset, ami olyan élményt tud nyújtani, amelyet a próza soha. Hogy a vers – vagy akár néhány verssor – mekkora hatást tud gyakorolni a lélekre, azt Örkény István is megörökítette a Ballada a költészet hatalmáról című novellájában, amelyben egy telefonfülkére akkora hatással volt egy költő verse, hogy a fülke önálló életre kelt, elhagyta a várost és egy virágos réten táborozott le. Onnantól kezdve a kagyló ezt a négy sort ismételte a kirándulóknak.

A vers nemcsak mondanivalója miatt érinti meg a lelket, hanem önmagában is misztikus jelenség. „A vers ritmusa az emberi hangnak szabályos hullámmozgása” – mondja Sík Sándor, de hogy mitől lesz valamiből vers, azt nehéz megmondani. „A szöveg mozogni kezd, két lábra kap és odébbáll. Van egy pillanat, amikor az ember érzi, hogy ha bármit megmozdít – akár hozzátessz, akár elvesz –, az a szövegen csak ronthat. Nincs tovább. Ez a klasszikus bűvészinás-jelenség. Amikor az alkotó megtorpan, a vers feléled. Attól fogva létezik, mint független és idegen valami. Mint vers” – írja Prágai Tamás költő, irodalomtörténész.[...]

(Kalas Györgyi: A költészet nem halt meg, csak más a neve. www.index.hu/kultur)

a. Írja ki a részlet elején feltett kérdésre adott válaszokat a szövegből!	4 pont
b. Értelmezze a szövegből kiindulva a következő mondatot: <i>Amikor az alkotó megtorpan, a vers feléled!</i>	5 pont
c. Melyik stílusréteg sajátosságai érvényesülnek a szövegben? Támassza alá három példával válaszát!	6 pont
d. Alkosson 10–15 mondatból álló valós vagy elképzelt történetet, melyben egy verssor/könyv megváltoztatja életét!	10 pont
Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás	5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Értékvesztés, tragikum a drámában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű **(pl. Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája vagy más olvasott mű)** alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a választott drámai mű műfaji sajátosságai	5 pont
b. konfliktusok a drámában	5 pont
c. drámai jellemek és nyelvhasználat	5 pont
d. értékvesztés, tragikum a választott műben	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.